

II-Kriterji tal-Assessjar

IL-MALTI

IT-8 SENA (MEDJA)

malti.skola.edu.mt

L-Assessjar Kontinwu - Il-Kitba - 8 sena

(10% minn 40%)

L-għalliema jridu jagħtu l-marka finali tal-assessjar fuq ix-xogħol identifikat għall-assessjar wara prova jew tnejn għal kull ġeneru ta' kitba. Dejjem skont l-esiġenzi tal-klassi. Il-prova tista' tingħata bħala xogħol għad-dar imma dak għall-assessjar irid isir fil-klassi.

Il-ġeneri tal-kitba huma:

Rotta 3	Rotta 2	Rotta 1*
Kitba letterarja bejn 80-100 kelma (K8)	Kitba ta' proċess/istruzzjonijiet ... (K6)	Kepxin (K3)
Kitba ta' testi fattwali (K4)	Kitba letterarja bejn 80-100 kelma (K7)	Intervista (K7)
Kitba argumentattiva (K6)	Kitba argumentattiva (K5)	Kitba ta' djarju (K5)
Reċensjoni (film/ktieb/dramm) (K9)	Kitba ta' testi fattwali (K3)	Kitba ta' rakkont fittizju (K4)
Kitba deskrittiva (K5)	Kitba deskrittiva (K4)	Kitba ta' testi fattwali (K9)

*Il-bqija tal-ġeneri li hemm fis-sillabu l-ġdid iridu jsiru xorta imma ma tinzammx marka għall-assessjar kontinwu.

Dawk li huma fil-grassett huma meqjusa bħala l-kitbiet twal. Ara t-tabella għall-ammonti ta' kliem.

L-għalliema jridu jfasslu lezzjonijiet li fihom jgħallmu u jiddiskutu mal-istudenti:

- il-karatteristiċi ewlenin tal-ġeneru tal-kitba li jkunu ser jagħtu;
- billi jipprezentaw mudelli biex l-istudenti janalizzaw u jiskopru dawn il-karatteristiċi;
- billi jagħmlu diskussjoni fuq il-kontenut u kif jiġi żviluppat pjan,
- jgħallmu l-proċess tal-kitba, speċjalment fejn jidhol l-editjar qabel il-pubblikazzjoni u hwejjeg oħra li jgħinu lill-istudenti biex jaslu għal kitba tajba.

L-evidenza, jiġifieri l-karta tat-taħriġ li tintuża mill-istudenti, trid tinzamm fil-fajl tal-istudent u l-għalliema meta jassessjaw iridu jirrapportaw dan il-progress fuq il-programm elettroniku **MySchool (MIS)**, u li l-ġenituri jkunu jistgħu jaċċessawh kull term.

It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba twila

(25 marka)

IL-ĠENERU (2)			
It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru	0	1	2
	Bla tqassim	Ftit tqassim	It-tqassim kollu mistenni
IL-KONTENUT (13)			
L-iżvilupp tal-ideat	0-1	2-3	4-5
	Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema	Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għal kollox	Ħafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-sugġett minn angoli differenti
Is-sekwenza/koerenza u rabta bejn il-partijiet	0	1	2
	Kitba bla ebda rabta bejn il-partijiet; b'sekwenza ħażina jew ma teżistix	Ftit rabta minkejja li xi drabi ma tkunx ċara jew diretta u mhux dejjem ikun hemm sekwenza ċara	Il-kitba ssegwi minn parti għall-oħra b'mod naturali u b'sekwenza tajba
L-istil	0	1	
	Bla ebda stil u ma tidhirx li hija kitba	Hemm stil mexxej u li ssegwi tajjeb	
L-espressjoni u l-lessiku	0	1-2	3
	Kitba li ma fihix espressjonijiet u lessiku nieqes	Għadd ta' espressjonijiet u firxa ta' lessiku limitat marbut mat-tema	Kitba mimlija espressjonijiet mexxejja u b'lessiku wiesa'
L-eċċellenza fil-kitba	0	1	2
	Kitba mhux ta' kwalità u originali	Kitba li tersaq lejn kwalità tajba u l-originalità	Kitba ta' kwalità u originali
IL-METALINGWA (10)			
Il-puntegġjatura	0	1	2
	Bla sinjali bażiċi tal-puntegġjatura	Għadd ta' sinjali bażiċi nieqsa jew użati ħażin	Il-puntegġjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet żgħar
Is-sintassi	0	1	2
	Is-sentenzi sempliċi huma nieqsa mill-elementi bażiċi	Użu mħallat tal-binjiet kollha differenti ta' sentenzi bi ftit li xejn żbalji	Użu mħallat bla żbalji tal-binjiet kollha differenti ta' sentenzi
L-ortografija	0-1	2-3	4
	Kitba li fiha bejn 9-12-il żball differenti	Kitba li ma fihix aktar minn 4-8 żbalji differenti	Kitba li ma fihix aktar minn 3 żbalji differenti
Il-morfoloġija	0	1	2
	Kitba li fiha ħafna ta' żbalji grammatikali	Kitba li fiha ftit li xejn żbalji grammatikali	Kitba li ma fihix żbalji grammatikali

It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba qasira

(12-il marka)

IL-ĠENERU (2)			
It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru	0	1	2
	Bla tqassim	Ftit tqassim	It-tqassim kollu mistenni
IL-KONTENUT (5)			
L-iżvilupp tal-ideat	0-1	2	3
	Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema	Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għal kollox	Ħafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-sugġett minn angoli differenti
L-espressjoni u l-lessiku	0	1	2
	Kitba li ma fihix espressjonijiet u lessiku nieqes	Għadd ta' espressjonijiet u firxa ta' lessiku limitat marbut mat-tema	Kitba mimlija espressjonijiet mexxejja u b'lessiku wiesa'
IL-METALINGWA (5)			
Il-puntegġjatura u l-morfologija	0	1	2
	Bla sinjali bażiċi tal-puntegġjatura u fiha ħafna żbalji grammatikali	Għadd ta' sinjali bażiċi nieqsa jew użati ħażin u fiha ftit li xejn żbalji grammatikali	Il-puntegġjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet zgħar u ma fihix żbalji grammatikali.
L-ortografija	0	1-2	3
	Kitba li fiha bejn 9-12-il żball differenti	Kitba li ma fihix aktar minn 4-8 żbalji differenti	Kitba li ma fihix aktar minn 3 żbalji differenti

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet - Kitba twila

0 - 6 marki - Kisba mhux milħuqa

7 - 13-il marka - Kisba parzjalment milħuqa

14 - 19-il marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti

20 - 25 marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet - Kitba qasira

0 - 4 marki - Kisba mhux milħuqa

5 - 7 marki - Kisba parzjalment milħuqa

8 - 10 marki - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti

11 - 12-il marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

Testi Fattwali u Kitbiet Komunikattivi

L-assessjar għandu jinbena fuq għadd ta' xogħlijiet li fihom l-istudenti jitharrġu fil-ħiliet partikulari tal-qari u l-fehim mill-qari, il-kitba u t-tweġib sewwa u sħiħ tal-mistoqsijiet, il-ħiliet fuq tiftix għat-tweġibiet bħal qari fid-dettall, scanning u skimming, u l-bqija.

It-testi magħżula għandhom ikunu **tal-inqas tlieta (3)** li jinkludu:

(Għandhom ikunu twal madwar R3 - 350 kelma / R2 - 325 kelma / R1 - 300 kelma)

Rotta 3

- **taħriġ il-fehim** minn qari ta' testi fattwali differenti, li jista' jittieħed minn riklami biex ibigħu, kotba fattwali biex jgħallmu, gazzetti biex jinfirmaw u l-bqija - **K2 u K3**
- **għażil ta' ideat primarji u sekondarji** minn ġeneri differenti ta' testi u kitba - **K4 u K6**
- **taħriġ** li juri l-użu ta' dizzjunarju u teżawri - **K5**.

Rotta 2

- **taħriġ il-fehim** li jittratta l-għan, ir-registru u l-udjenza - **K2**
- **għażil ta' ideat primarji u sekondarji** minn ġeneri differenti ta' testi u kitba - **K6**
- **taħriġ** li juri l-użu ta' dizzjunarju u teżawri - **K5**.

Rotta 1

- **taħriġ il-fehim** minn qari ta' testi differenti - **K1 u K2**
- **prezentazzjoni** miktuba ta' ricerka wara li jkun sar qari - **K4**
- **taħriġ** li juri li l-istudent huwa midħla tal-konvenzjonijiet tal-qari u l-kotba stampati - **K3**

(18-il marka kull taħriġ il-fehem*)

*L-Ortografija u l-Punteġġatura għandhom ikunu mmarkati fit-taħriġ il-fehim

Għandu jkun hemm minimu ta' 2 marki għal kull taħriġ ta' fehim mill-qari li jingħataw lil dawk l-istudenti li ma jkollhomx (għadd minimu ta') żbalji ortografici fit-tweġibiet tagħhom u li jwieġbu b'mod xieraq b'sintassi ċara u li tiġġustifika l-marka mogħtija.

Dawn iż-żewġ marki għandhom jingħataw skont it-tweġibiet kollha tal-fehim mill-qari. Kull tweġiba mistennija tinkiteb b'Malti korrett. Mhux meħtieġ li l-mistoqsija jew parti minnha tkun ikkupjata fit-tweġiba.

It-tweġibiet kollha ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-ortografija.	1
---	----------

It-tweġibiet ma fihomx aktar minn 2 żbalji tal-punteġġatura.	1
--	---

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 6 marki - Kisba mhux milħuqa
7 - 12-il marka - Kisba parzjalment milħuqa
13 - 16-il marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
17 - 20 marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

It-testi tal-qari fattwali/kitbiet komunikattivi jistgħu jittieħdu kemm minn sorsi stampati kif ukoll dawk diġitali. Importanti li dejjem jiġi rikonoxxut is-sors minn fejn tkun ittieħdet is-silta.

Il-mistoqsijiet għandhom ikunu mħallta u ggradati li jinkludu għadd ta':

- **mistoqsijiet referenzjali** (it-tweġiba tittieħed direttament mit-test);
- **mistoqsijiet inferenzjali** (fejn it-tweġibiet jitolbu fehim indirett mit-test);
- **mistoqsijiet ta' fehim tal-idjoma, il-qwieli u l-lessiku Malti** skont kif użati fit-test.
- **mistoqsijiet/eżerċizzji** li jistharrġu aspetti varji tal-**metalingwa** f'kuntest.

It-tipi tat-taħriġ jistgħu jkunu:

Wieġeb fi kliem, għażliet multipli, fisser/ikkummenta fuq xi punt tas-silta, veru jew falz, imla l-vojt, islet/sib mit-test, kompli tabella b'informazzjoni mit-test, kompli s-sentenza, sib it-tema ewlenija tat-test moqri, sekwenza ta' ġrajjet/argumenti, u applikazzjoni ta' dak moqri f'kuntesti oħra.

Testi Letterarji (unseen texts)

It-testi magħżula għandhom ikunu **tal-inqas erbgħa (4)** li jinkludu:

- **taħriġ** li juri l-analiżi, l-apprezzament letterarju u r-reazzjoni mill-qari tan-**novelli** - **K1 u K2**
- **2 taħriġiet** li juri l-analiżi, l-apprezzament letterarju u r-reazzjoni mill-qari tal-**poeziji** - **K1 u K2**
- **taħriġ** li juri l-analiżi, l-apprezzament letterarju u r-reazzjoni mill-qari tar-**rumanz** - **K1 u K2**
(15-il marka kull taħriġ)

(Għandhom ikunu twal madwar - Poezija - 14-20 vers u Proża - 200 kelma)

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 5 marki - Kisba mhux milħuqa
6 - 9 marki - Kisba parzjalment milħuqa
10 - 12-il marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
13 - 15-il marka - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

It-taħriġ li jingħata fl-analiżi letterarja m'għandux ikun maħsub biss biex jiġi assessjat l-għarfien tal-plott/il-ġrajja biss tat-test letterarju imma għandu jinkludi fatturi oħra ewlenin bħall-iżvilupp tal-karattri, iż-żmien, l-isfond, it-teknika użata, il-lessiku, it-ton tas-silta, l-figuri letterarji u l-bqija. Għandu jkun hemm ukoll mistoqsijiet li jitolbu r-reazzjoni u l-fehmiet raġunati tal-istudenti għal dak li jkunu qraw fit-test mogħti.

Importanti li fil-klassi waqt il-lezzjoni tal-qari, speċjalment dak tal-proża, l-għalliema jaraw li:

- jheggu u jqabdu lill-istudenti biex l-ewwel qari tat-test/kapitlu jagħmluh minn qabel id-dar;
- waqt il-lezzjoni jiddedikaw il-ħin għal attivitajiet ta' apprezzament letterarju.

Għalhekk fil-klassi:

- għandu jkun hemm biss il-qari ta' siltiet partikulari mill-istudenti waħidhom, f'pari, fi gruppi, qari mgħajjat, u l-bqija.
- għandhom isiru attivitajiet ta' taġlim marbuta mal-analiżi u d-diskussjoni mhux biss tal-ġrajja imma anke mal-iżvilupp tal-karattri, l-isfond, l-istil, il-lessiku u l-espressjonijiet, l-implikazzjonijiet, ir-reazzjonijiet individwali u l-bqija...
- għandha ssir attività ta' kitba (li tista' tibda fil-klassi u titkompla d-dar) li ssaħħaħ dak li jkun sar fil-klassi. Din tista' sservi għall-assessjar kontinwu.

L-Assessjar Kontinwu - Is-Smigh - 8 sena

(10% minn 40%)

It-testi magħżula għandhom ikunu **sitta (6) ta' 10 marki l-waħda** li jinkludu:

Rotta 3

- **2 testi fattwali** minn rapporti, artikli, siltiet ta' tagħrif, temi mill-aħbarijiet - **K2, K5, K8**
- **2 testi komunikattivi** minn djalogu, intervista, diskussjoni, rakkont awtobijografiku, avvizi u twissijiet, u direzzjonijiet - **K1, K3, K4**
- **2 testi letterarji** li jistgħu jkunu magħżula minn silta proża/storja, poezija u lirika ta' kanzunetta Maltija - **K7**

Rotta 2

Taħriġ tas-smigh għal kull generu:

- rapport - **K2**
- artiklu - **K2**
- istruzzjonijiet/direzzjonijiet - **K4 u K5**
- silta ta' tagħrif - **K2**
- test letterarju (proża jew poezija) - **K7**
- rakkont awtobijografiku - **K1**

Rotta 1

Taħriġ tas-smigh għal kull generu:

- riklam - **K3**
- djalogu/diskursata - **K5**
- kanzunetta - **K4**
- rapport tat-temp - **K6**
- rakkont ta' storja - **K2**
- reċta - **K2**

It-testi jistgħu jkunu moqrija jew irrekordjati/podcasts u huwa rrakkomandat li jkun hemm bilanċ bejn in-numru ta' testi moqrija u dawk irrekordjati. Jista' jintuza l-vizwal (stampi jew filmat) fis-silta bħal meta tkun tema mill-aħbarijiet kurrenti.

It-testi tas-smiġh għandhom ikunu twal madwar:

R3 - 350 kelma / R2 - 325 kelma / R1 - 300 kelma.

Jiġu segwiti l-istruzzjonijiet li jithaddmu fl-assessjar annwali tas-smiġh u li fuqhom se jinħarġu linji gwida aktar 'il quddiem. Għandu jkun hemm mistoqsijiet imħallta u gradati li jinkludu:

- **mistoqsijiet referenzjali** (it-twegiba tittieħed direttament mit-test);
- **mistoqsijiet inferenzjali** (fejn it-twegibiet jitolbu fehim indirett mit-test);
- **mistoqsijiet ta' fehim tal-idjoma u l-lessiku Malti** skont kif użati fit-test.

It-tip tal-mistoqsijiet jistgħu jkunu:

Qabbel il-kolonni, għażliet multipli, kompli s-sentenza, imla l-vojt, veru jew falz, sib/ikkwota mit-test li smajt, imla t-tabella/skeda skont l-informazzjoni li smajt, wieġeb il-mistoqsija, u poġġi fl-ordni kif issemmew.

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 3 marki - Kisba mhux milħuqa
4 - 6 marki - Kisba parzjalment milħuqa
7 - 8 marka - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
9 - 10 marki - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

L-Assessjar Kontinwu - It-Taħdit - 8 sena**(10% minn 40%)**

Isiru 2 preżentazzjonijiet fis-sena ta' 10 marki l-waħda:

- Preżentazzjoni ta' **xeħta letterarja** skont il-kisbiet:

Rotta 3	Rotta 2	Rotta 1
K5 - 7 (individwali)	K2 - 3 (individwali)	K3 jew K9 (individwali)

- Preżentazzjoni ta' **xeħta kulturali** skont il-kisbiet:

Rotta 3	Rotta 2	Rotta 1
K4 (individwali)	K4 - 5 (fi grupp)	K2 (individwali)

Jekk l-istudent se jkun qed jipprepara PowerPoint għall-preżentazzjonijiet tiegħu m'għandux ikollha kliem imma stampi biss. Jista' jzomm punti qosra fuq karta bħala gwida għal meta jkun qed jitkellem.

L-evidenza tal-preżentazzjonijiet tinzamm fil-fajl tal-istudent fejn jista' jitpoġġa l-materjal jew kopja tiegħu li jkun intuża eż. ppt, ċarts, stampi, mudelli, eċċ. għall-fini ta' moderazzjoni.

Għal din l-evidenza l-istudenti ma jiħdux marki. L-għalliem iżomm rekord tal-marki li jkunu għabu l-istudenti fuq il-kompetenza tat-taħdit, il-ħila fl-użu tal-Malti, l-istruttura tad-diskors u l-kontenut ipprezentat.

Tqabbil tal-Marki mad-Deskritturi tal-Kisbiet
0 - 3 marki - Kisba mhux milħuqa
4 - 6 marki - Kisba parzjalment milħuqa
7 - 8 marki - Kisba milħuqa b'mod sodisfaċenti
9 - 10 marki - Kisba milħuqa b'mod sħiħ

Meta l-għalliema jassessjaw iridu jirrapportaw dan il-progress fuq il-programm elettroniku **MySchool (MIS)**, u li l-ġenituri jkunu jistgħu jaċċessawh kull term.

II-Kriterji tal-Assessjar tal-Prezentazzjoni tat-Taħdit bil-Malti			
Id-data tal-prezentazzjoni: _____		Is-sena: 8	
Il-Kisba: _____		It-tema: _____	
Il-klassi: _____		L-għalliem/a: _____	
L-istudent/a: _____			
Mhux milfuqa	Parzjalment milfuqa	Milfuqa b'mod sodisfacenti	Milfuqa b'mod sħiħ
1. Il-kompetenza fit-taħdit			
<p>0</p> <p>Id-diskors ma</p> <ul style="list-style-type: none"> jinstemax u ma jinftihemx sewwa; fihx pronunzja tajba; fihx intonazzjoni tajba; jagħmilx enfasi fejn meħtiegħ. 	<p>1</p> <p>Id-diskors mhux dejjem</p> <ul style="list-style-type: none"> jinstema' u jinftiehem sewwa; għandu pronunzja tajba; jinstema' b'intonazzjoni tajba; jagħmel enfasi fejn meħtiegħ. 	<p>2</p> <p>Id-diskors dejjem</p> <ul style="list-style-type: none"> jinstema' u jinftiehem sewwa; jinstema' bi pronunzja tajba; jinstema' b'intonazzjoni tajba; jagħmel enfasi fejn meħtiegħ. 	
2. Il-lessiku			
<p>0-1</p> <ul style="list-style-type: none"> Ħakma limitata u ripetuta tal-lessiku marbut mat-tema; Għadd kbir ta' żbalji spissi fil-korrettezza grammatikali. 	<p>2</p> <ul style="list-style-type: none"> Ħakma tajba minkejja xi ripetizzjonijiet tal-lessiku marbut mat-tema; Bi ftit żbalji spissi fil-korrettezza grammatikali. 	<p>3</p> <ul style="list-style-type: none"> Ħakma tajba u varjata ħafna bla ripetizzjoni tal-lessiku marbut mat-tema; Bi ftit li xejn żbalji fil-korrettezza grammatikali. 	
3. L-istruttura tad-diskors			
<p>0</p> <ul style="list-style-type: none"> Diskors b'sentenzi bi struttura mħawda li ma jagħmlux sens; Ftit li xejn ideat u ħafna ripetizzjoni tal-istess waħda/iet Bla ebda sens ta' binja u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad. 	<p>1</p> <ul style="list-style-type: none"> Diskors b'sentenzi bi struttura tajba imma xi drabi ma jagħmlux sens mill-ewwel; Ftit ideat li xi drabi jkunu ripetuti; Ftit binja u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad. 	<p>2</p> <ul style="list-style-type: none"> Diskors b'sentenzi bi struttura tajba u li jagħmlu sens; Għadd ta' ideat bi ftit li xejn ripetizzjoni; Binja tajba u tkomplija fuq xulxin ta' dak li jkun qed jingħad. 	
4. Il-kontenut ipprezentat			
<p>0-1</p> <ul style="list-style-type: none"> Ftit li xejn diskors korrett marbut mat-tema; Fatti mogħtija bla sekwenza; Qatt jew rari jingħataw il-fehmiet tal-kelliem/a. 	<p>2</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskrizzjoni tajba u fil-parti l-kbira tagħha hi korretta u taqbel mat-tema; sekwenza tajba bi ftit żbalji tal-fatti mogħtija; xi drabi jingħataw il-fehmiet tal-kelliem/a. 	<p>3</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskrizzjoni tajba ħafna u korretta mat-tema; sekwenza tajba tal-fatti mogħtija; jingħataw ukoll il-fehmiet tal-kelliem/a. 	
Total minn 10 marki	_____	_____	Firma tal-għalliem/a